

بررسی تاثیر رنگ‌ها و اشکال در میزان یادگیری و آموزش حروف الفبا برای کودکان ۶-۷ سال

زهرا موسوی زوارق^۱، سولماز مردانه^۲، مجتبی بدرخانی^۳، فاطمه جعفری کلیبر^۴

^۱ دانشجو معلم (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجو معلم

^۳ دانشجو معلم

^۴ دکتری زبان و ادبیات فارسی مدرس دانشگاه فرهنگیان تبریز

چکیده

این مقاله به بررسی تاثیر رنگ‌ها و اشکال هندسی در بهبود یادگیری حروف الفبا در کودکان می‌پردازد. استفاده از یک رنگ و ترکیب رنگ مناسب می‌تواند توجه دانش‌آموزان را جلب و سرعت یادگیری آنان را افزایش دهد. این مقاله به چگونگی پردازش رنگ‌ها و اشکال هندسی در نیمکره‌های مغز می‌پردازد. پردازش رنگ‌ها و اشکال هندسی در لوپ اهیانه ایی مغز اتفاق می‌فتد و یک معلم توانا می‌تواند از این سبک‌ها و پیوند آنها با یادگیری این فرایند را کارآمدتر سازد، استفاده از رنگ‌ها و به میزان بهره‌وری و تاثیر رنگ‌ها و اشکال بر یادگیری کودکان اشاره می‌کند. رنگ‌ها و اشکال یکی از اجزای اصلی زندگی انسان اند چرا که هر چیزی که در اطراف ما وجود دارد رنگ دارد و اگر بیشتر دقت کنیم، می‌بینیم که هریک از اشیا به نحوی از اشکال هندسی ساخته شده اند حتی نقاشان و طراحان در طرح اولیه شکل انسان از اشکالی مانند مربع، دایره و مستطیل استفاده می‌کنند. از رنگ و اشکال هندسی در کارهای هنری استفاده می‌شود. علاوه بر آن در زندگی روزمره هم استفاده می‌شود، استفاده از رنگ‌ها و اشکال هندسی حس خلاقیت و نوآوری برای نوشتن داستان (متون ادبیاتی از قبیل داستان، شعر) را در آنها تحریک می‌کند. استفاده از اشکال و رنگ‌های گوناگون در آموزش مطالب و تشویق کودکان به استفاده از اشکال و رنگ‌بندی‌های متنوع باعث افزایش ترکیب بصری و سازماندهی بهتر محتوای آموزشی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: رنگ، شکل، بازی، تاثیرگذاری، آموزش، کودکان ابتدایی اول

بیان مساله

استفاده از یک محیط با رنگ‌های مخصوص و شاد میزان بهره‌وری مغزی را افزایش و بر عکس، دیوارهای سفید و بدون رنگ برای داشتن تمرکز مضر هستند. طبق تحقیقات روان‌شناسی، شما در فضای قرمز رنگ تمرکز بیشتری دارید همچنین در جای آبی رنگ خلاقیت و ایده‌های بیشتری خواهید داشت. مطالعات نشان داده سایه رنگ‌ها دارای اثرات فیزیکی متعددی هستند به عنوان مثال رنگ‌ها بر روی فشارخون، ضربان قلب و دمای بدن و تنفس و فعالیت‌های مغز تاثیر می‌گذارند. نیز ثابت شده است که بهره‌وری از رنگ‌ها در آموزش کودکان و حتی بزرگسالان نقش مهمی ایفا می‌کند. این پژوهش از این نظر اهمیت دارد که پی بردن به تاثیرگذاری یا عدم تاثیرگذاری رنگ‌ها در یادگیری کودکان می‌تواند معلمان و طراحان آموزشی را در طراحی‌های مناسب برای کودکان یاری کند. در این پژوهش از روش تحقیق کیفی - روش تحقیق علمی - تحقیق توصیفی - روش مشاهده ایی { کمی - کیفی } و مطالعه موردی استفاده شده است.

تاثیر رنگ در یادگیری، توجه حافظه کودکان در مقایسه با تاثیر رنگ‌ها بر عملکرد بزرگسالان

میزان بهره‌وری و تاثیر رنگ‌ها بر یادگیری کودکان نسبت به بزرگسالان بیشتر است. چرا که آنها تحت فشارهای کمتری از محیط، تغذیه نادرست و باورهای غلط هستند به همین دلیل رنگ‌ها بر روی کودکان سریع‌تر اتفاق می‌افتد. می‌توانیم تاثیر رنگ‌ها بر میزان یادگیری و بهبود عملکرد ذهن کودکان به وضوح دید. رنگ‌ها در بهبود عملکرد عاطفی کودکان و کاهش پرخاشگری و اضطراب و بهبود خواب موثرند.

تاثیرات رنگ‌های مختلف در درک و روند عاطفی کودکان و افراد بزرگسال

-اساسا رنگ‌هایی مرجانی و هلویی و صورتی در سقف اتاق فضایی امن و محافظ به کودکان می‌دهد. قطعاً می‌دانید که کودکان توانایی یادگیری و تمرکز بیشتری بر روی آموزش اعداد و فراگیری دارند. دلیل امر بهره‌گیری از اعداد نوشته و نوشته‌های رنگی و پر جنب و جوش و رنگ شاد دیوارهای آنجاست.

مطالعه انجام شده توسط روانشناسان بزرگ تایید می‌کند که رنگ‌های سفید / سیاه و قهوه ای باعث کاهش عملکرد ذهن می‌شود. همچنین این رنگ‌های تیره و خنثی مورد علاقه کودکان نیست به گونه ایی که ما هیچ گاه ندیده ایم بچه ایی خواسته باشد که رنگ‌های دیوار اتاقش سفید باشد. علاوه بر این واقعیت قابل انکار می‌گوید که سایه رنگ‌های سفید و سیاه و قهوه ای باعث عدم تمرکز خلاقیت و آرامش فرزندان می‌شود. کارشناسان می‌گویند: اشیا نارنجی رنگ رفتارهای اجتماعی کودکان را بهبود می‌بخشد. همچنین رنگ آبی خلاقیت دانش‌آموزان را دوچندان می‌کند به طور کلی رنگ‌های آبی نارنجی زرد سبز و استفاده ترکیبی از آنها در فضای اتاق باعث تحریک ذهن کودکان و یادگیری بیشتر می‌شود. تنها رنگی که باید از آن اجتناب کنید رنگ قرمز است زیرا بچه‌ها را بی‌قرار می‌کند. همین طور این سایه‌ها برای آنها یادآور تنبیه و دنیای ظالمانه خواهد بود. میزان تاثیر رنگ در یادگیری صدای تولید شده از اطراف و ذهن در هر رده سنی کودک رشد سنی و عددی کودک مراحل بسیاری را طی می‌کند. به همین دلیل تاثیر رنگ‌ها بر روی کودکان سریع‌تر اتفاق می‌افتد. معمولاً تاثیر رنگ‌ها در یادگیری و ذهن از بهبود رشد عاطفی گرفته تا کاهش پرخاشگری بهبود خواب و کمتر شدن صدای تولید شده از اطراف را در آنها می‌بینیم.

کودکان توانایی یادگیری و تمرکز بیشتری بر آموزش اعداد و فراگیری دارند دلیل آن، بهره‌گیری از اعداد و نوشته‌های رنگی و پر جنب و جوش و رنگ شاد دیوارهای آنجاست.

هر چیزی را که می‌بینید یا لمس می‌کنید بعلاوه با افزایش سن تشخیص رنگ‌ها برای بچه‌ها آسان‌تر می‌شود.

ارزیابی میزان تاثیر رنگ‌های بنفش، آبی و سیاه در تمام رده‌های سنی

رنگ بنفش

استفاده از رنگ بنفش ایده هوشمندانه در تاثیر رنگ در یادگیری و تقویت ذهن یادگیری بیشتر خواهد بود. چراکه با ایجاد حس آرامش موجب یادگیری و افزایش قدرت ذهنی بیشتر شما خواهد شد.

رنگ آبی

استفاده از رنگ آبی، باعث افزایش خلاقیت و باعث تحریک مغز می‌شود.

رنگ سیاه

باعث کاهش عملکرد ذهن می‌شود و باعث عدم تمرکز و آرامش در کودک می‌شود.

نظریه

رنگ به عنوان یک محرک در حافظه کاری انسان در یادگیری تاثیر زیادی می‌گذارد.

نتایج

لوپ اهیانه ایی یکی از چهارلوپ قشر مغز جانوران است که این بخش، حس بساواایی همان لامسه ادراک فضایی و ادراک دیداری بازشناسی اندازه‌ها و رنگ اشکال از یکدیگر و احساس درد در کل از کارکردهای این لوپ است.

یکی از راهکارهای خوب آموزش حروف الفبا به کودکان استفاده از تصاویر و رنگ‌ها برای آموزش است عموماً در آموزش از حواس بینایی و شنوایی استفاده می‌شود.

یکی از بهترین روش‌ها برای آموزش حروف الفبای انگلیسی و فارسی به کودکان قرار دادن رنگ‌آمیزی این حروف در اختیار آنها می‌باشد و بهتر است در هنگام رنگ کردن حرف‌های الفبا نام هر یک از حروف را به کودکان آموزش دهید و از آنها بخواهید که حرف‌های انگلیسی به کمک رنگ مناسب رنگ‌آمیزی کنند.

بررسی

نقاشی حروف الفبای انگلیسی و فارسی

یکی از بهترین سرگرمی‌ها برای کودکان رنگ‌آمیزی نقاشی‌های مختلف و آموزنده است. شما می‌توانید به کمک انواع رنگ‌آمیزی پرنده و رنگ‌آمیزی شخصیت‌های کارتونی و نقاشی حروف الفبا به بچه‌ها مطالب آموزنده زیادی یاد داد.

رنگ‌آمیزی حروف الفبای فارسی برای کودکان

حروف الفبای فارسی دارای ۳۲ حرف است که یادگیری این حروف برای برخی از کودکان کلاس اول تا حدودی مشکل می‌باشد. و اگر فرزند شما در یادگیری این حروف دارای مشکل است، می‌توانید انواع رنگ‌آمیزی حروف الفبای فارسی در اختیار او قرار دهید و در زمان رنگ کردن این حروف نیز نام هر یک از حروف را به او آموزش دهید، سپس از او بخواهید تا نام حروف را تلفظ کند تا در ذهنش ماندگار شود.

توجه داشته باشید که یادگیری حروف الفبا برای کودکان باید به ترتیب باشد از این رو بهتر است شما رنگ‌آمیزی‌هایی را که در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهید به ترتیب حروف الفبا باشند تا آن حروف الفبای فارسی را به ترتیب صحیح حفظ بکنند.

رنگ‌آمیزی حروف الفبای انگلیسی

حروف الفبای انگلیسی نیز دارای ۲۶ حرف است این حروف برای بچه‌ها نسبت به حروف الفبای فارسی دشوارتر است. بهتر است شما این حروف را با ریتم خاصی به بچه‌ها آموزش دهید.

رنگ‌آمیزی زیبا و متنوع از حروف انگلیسی برای کودکان

این نوع آموزش که آموزش سمعی-بصری می‌نامند. ولی برای آموزش عمیق‌تر، بهتر است، از قوه تشخیص رنگ‌ها هم استفاده کرد. در این آموزش لازم است حروف الفبا را از اجسام رنگی و حروفی که بارنگ آمیزی شده اند استفاده کرد.

معرفی چندین بازی پیشنهادی برای آموزش حروف الفبا با استفاده از رنگ‌ها

بازی سوپر مارکت

برای انجام بازی نیازمند به ۳ سبد خرید هستیم و باید حروف مشترک که به یک رنگ تهیه شده اند مثلا حرف { Bb } با استفاده از رنگ‌های یکسان رنگ شده اند. و در موارد پیشرفته این بازی می‌توان کلمات را به صورت به هم ریخته در داخل ظرفی قرار داد مثلا کلمه بادام یا سیب حروفش را به یک رنگ باشند. و بدین صورت آموزش حروف و کلمات را آسان کرد وجود دارند و بهتر است مربیان والدین انتخاب رنگ برای رنگ آمیزی این حروف را به عهده خود کودک قرار دهند همچنین می‌توانید رنگ آمیزی حروف الفبای انگلیسی و فارسی در مدارس و پیش دبستانی در اختیار بچه‌ها قرار دهید و حروف را به ترتیبی قرار دهند به آنها آموزش دهید .

اشکال

یادگیری اشکال هندسی در دوران مهدکودک و پیش دبستانی از اهمیت زیادی برخوردار است. چه بهتر از اینکه آموزش اشکال هندسی دوبعدی و سه بعدی در قالب بازی شاد و یک فعالیت دستی برای کودکان باشد.

اشکال هندسی دوبعدی

در ۲ و ۳ سالگی ممکن است کودک شما شروع به شناختن اشکال هندسی دوبعدی داشته باشد. معمولا با شکل دایره و مستطیل شروع می‌شود این شکل‌ها را در تلویزیون و عکس مجله‌ها و هر جای دیگری بسیار می‌بینید.

شکار شکل‌ها

یکی از راه‌های خوب برای شناساندن اشکال به کودکان مدرسه یا خانه شناسایی اشکال هندسی در محیط اطراف هست. شما می‌توانید یک بازی شکار، شکل‌ها با کودکان داشته باشید. در منزل یا محیط خانه و در پارک یا در هر جای دیگری رفته و شروع به شناسایی اشکال هندسی کنید. بچه‌های بزرگ‌تری می‌توانند یک کاغذ و قلم به همراه داشته باشند و هر شکل که پیدا می‌کنند را یادداشت کنند. بچه‌های کوچک‌تر و پیش دبستانی هم در مورد اشکال هندسی که پیدا کردند باهم صحبت کنند مثلا ساعت دایره هست و گروه و اشاره به محیط آن داشته باشند.

استفاده از پاپ کلینر برای کودکان

معرفی پاپ لینر = پاپ کلینریکی از ابزارهای کمک آموزشی مفید برای دست ورزی کودکان می باشد.

برای کودکان کوچک تر باماهیچه دستان ظریفی که دارند خیلی ایده مناسب است زیرا به راحتی خم میشوند میتوان اشکال هندسی دوبعدی زیادی با آن درست کرد. حتی برای اینکه شکل بزرگ تری داشته باشید میتوان از هرپاپ کلینر برای یک ضلع شکل استفاده کرد.

نتیجه‌گیری

لوپ اهیانه ایی یکی از چهارلوپ قشرمغز جانوران است که این بخش حس بساویبی همان لامسه ادراک فضایی و ادراک دیداری بازشناسی اندازه‌ها و رنگ اشکال از یک دیگر و احساس درد درکل از کارکردهای این لوپ است.

یکی از راهکارهای خوب آموزش حروف الفبا به کودکان استفاده از تصاویر و رنگ‌ها برای آموزش است. عموماً در آموزش از حواس بینایی و شنوایی استفاده می‌شود.

یکی از بهترین روش‌ها برای حروف الفبای انگلیسی و فارسی به کودکان قرار دادن رنگ‌آمیزی این حروف در اختیار آنها می‌باشد و بهتر است. در هنگام رنگ کردن حرف‌های الفبا نام هر یک از حروف را به کودکان آموزش دهید و از آنها بخواهید که حرف‌های انگلیسی به کمک رنگ مناسب رنگ آمیزی کنند. از بازی‌های متنوع که ترکیبی از رنگ‌ها در آنها استفاده شده استفاده کنید. تاثیر رنگ‌ها در آموزش و نحوه یادگیری کودکان معلوم است. حال رنگ‌ها و اشکال با هم ترکیب شوند و در آموزش به کمک هم آیند می‌توان به خوبی در فرایند آموزش حروف الفبا سرعت و پیشرفت ایجاد کرد.

منابع

آموزش اشکال هندسی به کودکان {shidshad.com/4123}

اتین، جومز {۱۹۷۳}. کتاب هنر رنگ‌ها

اتین، جومز و بایرن و فابر {۱۹۷۰} = کتاب

[Www.ruf.rice.edu](http://www.ruf.rice.edu)

کتاب اشباح مغز ، ویلایونوراس ،راماچاندران

منابع ارگا روزانه دانشنامه اسلامی - ایرنا - همگام